

**ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»
Науково-виробничий журнал відкритого доступу «Облік і фінанси»**

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ

**Збірник тез учасників науково-педагогічного
підвищення кваліфікації
(01 жовтня – 12 листопада 2024 р., м. Київ)**

Київ
ТОВ «ВІПО»
2024

Редакційна колегія:
Василішин С.І., д.е.н., професор
Нежид Ю.С., д-р філософії

*Рекомендовано до друку Науковою радою ТДВ «Інститут обліку і фінансів»
НААН (протокол № 7 від 14.11.2024 р.)*

DOI <https://doi.org/10.33146/zbcon.2024.1>

Електронна pdf-версія збірника доступна за посиланням
<http://surl.li/rghpyi>

- О 16 **Обліково-аналітичний базис управління економічною безпекою в системі сучасних ризиків та загроз:** збірник тез учасників науково-педагогічного підвищення кваліфікації (01 жовтня - 12 листопада 2024 р., м. Київ, ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН, ННЦ «Інститут аграрної економіки», ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів та фінансистів АПК України»). Київ: ТОВ «ВІПО», 2024. 308 с.

Вміщені у збірнику тези присвячені питанням теорії, методики та організації обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою в системі сучасних ризиків та загроз; обліку і оподаткування в галузях економіки в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України; обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку бізнес-суб'єктів; практичним проблемам ведення фінансового та управлінського обліку; диджитал-технологіям в обліку та звітності; аналітичному базису стратегічного менеджменту бізнес-процесів; організації та методиці аудиту тощо.

Збірник розраховано для використання в науково-практичній діяльності науково-педагогічних працівників, практикуючих бухгалтерів, аудиторів, фінансистів, податківців, державних службовців, здобувачів вищої освіти.

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу.
Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.
При використанні наукових ідей та матеріалів цього випуску, посилання
на авторів і видання є обов'язковим.*

ЗМІСТ

Жук В., Василюшин С., Нежид Ю. СУЧАСНІ ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТДВ «ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ» НААН	9
Акімова Н. АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	13
Андрушко Р. ОПЕРАТИВНИЙ КОНТРОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ	16
Атамас О. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ АСПЕКТІВ	20
Бабіч І. РОЛЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ПОСИЛЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	22
Багрій К. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	24
Бірченко Н. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ: ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	28
Бірюк О. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ	31
Bondarchuk N. USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE OPPORTUNITIES IN ACCOUNTING	34
Бразілій Н. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЗАХИСТУ СИСТЕМ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ВІД КІБЕРЗАГРОЗ	36
Васільсва Л. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	39
Васюренко Л. ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	42
Velieva V. ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE MANAGEMENT SYSTEM	46
Волчанська Л. ЯК БУХГАЛТЕРАМ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	48
В'ялець О., Дашенко Г. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	51
Гавриленко В. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СИСТЕМИ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	54
Гнатишин Л. АЛЬТЕРНАТИВНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	58
Годнюк І. СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА РИЗИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	60

Губарик О. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВОМ	63
Гуменюк І., Слободян В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	65
Гуренко Т. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА І ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	68
Дроздова О. ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА	71
Дубина О. ПЕРЕХІД НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	73
Євдокімова М. ФІНАНСОВА БЕПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	75
Жидовська Н. СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИФАКТОРНОЇ АУТЕНТИФІКАЦІЇ	78
Замлинська О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Й ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК	80
Здирко Н., Мулик Т. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АУДИТІ	84
Зуб М. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ	87
Іщенко Я. ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ДЕФІНІЦІЙ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	90
Кірдіна О. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	93
Koval N. FORMATION OF MANAGEMENT STRATEGY ACCORDING TO THE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF WAR	95
Коваль О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	98
Коваль С. МЕТОДИ ЗДІЙСНЕННЯ АУДИТУ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	100
Козаченко А. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	103
Кононенко Л. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІК ТА АУДИТ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	106
Костякова А. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКУ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ	108

Криворучко М. ПОСИЛЕННЯ ЕТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ БУХГАЛТЕРА	111
Крот Ю. МЕТОДИ ВИМІРЮВАННЯ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	113
Кругла М. ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБЛКОВІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ НИМИ	116
Кузик Н., Гуцаленко Л. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОГО БАЛАНСУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	118
Кузнецова Н. АНАЛІТИЧНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ	121
Кулинич М., Скорук О. УПРОВАДЖЕННЯ ПРИКЛАДНИХ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ШВЕЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	124
Кушнір Л. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОБЛКОВИХ ПРОЦЕСАХ: МОЖЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ	126
Лаговська О. ЗВІТНІСТЬ В РОЗРІЗІ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛКУ	128
Лисенко А. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ	130
Литвиненко В. ERP-СИСТЕМИ В ОБЛКОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	133
Литвинов А. РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	135
Магопець О. ОЦІНКА РИЗИКІВ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	138
Малецька О. БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛКУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА РІШЕННЯ	141
Маначинська Ю. ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОБЛКОВО-ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ	143
Мармуль Л. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ОБЛКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	145
Мацьків Г. ВПЛИВ BIG DATA НА СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛКУ	148
Мачак Т. ОБЛКОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	151
Мельничук О. ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ З ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ В ЕЛЕКТРОННОМУ КАБІНЕТІ ПЛАТНИКА: ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ	153
Мирончук З. РОЛЬ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛКУ	157

Міньковська А. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	160
Могилова М. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ М&А ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	162
Назарова Г. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	165
Накісько О. ТРИГЕРИ ПОДАТКОВИХ ІННОВАЦІЙ ТА НОВІТНІ ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У ФОКУСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕНЬ УКРАЇНИ	167
Наумова Т., Кашена Н. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	170
Нестеренко І., Ковалевська Н. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	173
Нестеренко О. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ	176
Ніколашин А. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	179
Нужна О. УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ АКТИВІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	183
Одношевна О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ: ПРАКТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ	185
Олійник Л. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	188
Павленко Н. ОБЛІКОВА АНАЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	190
Павлова Г. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	192
Пастернак Я. ФОРЕНЗІК-АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	195
Перчук О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИКИ ОБЛІКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	199
Петришин Л. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА АГРОПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	202
Подольняк О. НОВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В СИСТЕМІ РОЗРАХУНКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	205
Поліщук І. ОБЛІКОВО-СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	207

Правдюк М. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	209
Пристемський О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	212
Прокопишин О. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	215
Пугаченко О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ІЗ БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	218
Рижикова Н. ЕФЕКТИВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЯК ЧИННИК ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	221
Романюк І. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ГАЛУЗЗЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	224
Руденко С. ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙН В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	227
Саванчук Т., Юрченко С. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ОСНОВА ДОСТОВІРНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	229
Савченко В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	232
Садовська І., Нагірська К. ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	234
Сакун А. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	236
Свистун Л. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	238
Свічкарь Н. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В БУДІВНИЦТВІ: АДАПТАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСУВАННЯ ДО ЗМІН ЗАКОНОДАВСТВА	241
Семенець І. ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	245
Sievidova I. RISKS OF DIGITALIZATION IN THE BANKING SECTOR	248
Скрипник С. ІНСТРУМЕНТИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	250
Стешенко О. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	253
Ткаченко О. ФІНАНСОВА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	255
Ткаченко А. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ДИСФУНКЦІЇ	257
Тлущкевич Н. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ	260

Фатенок-Ткачук А. ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦИФРОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	262
Fedoryshyna L. BUCHHALTUNG UND ANALYTISCHE SICHERHEIT DER KOSTEN FÜR DIE BETRIEBSAKTIVITÄTEN DES UNTERNEHMENS	265
Фісуненко П. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	268
Фоміна Т. ЕКОЛОГІЧНЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	271
Царук Н. ВИБІР СТАНДАРТІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРОПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ	275
Ціцька Н. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ЯК СКЛАДОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ	278
Чернецька О. АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ	281
Шевчук К. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	283
Шепель І. ОЦІНКА РОЛІ ІНТЕГРОВАНИХ ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ ДАНИМИ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	285
Шинкаренко О. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	288
Шматковська Т. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ: ТРУДНОЩІ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	290
Штерма Т. АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ БЕЗРОБІТТЯ В КРАЇНІ	292
Юрченко О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	294
Юрченко Ол. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВ ОБОРОННОЇ ГАЛУЗІ	298
Якубишин О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	301
Янковська К. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКОВІЙ СФЕРІ	303
Янчева Л. УДОСКОНАЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ З ВИКОРИСТАННЯМ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ	305

ФОРЕНЗІК-АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасному бізнес-середовищі, що характеризується високим рівнем конкуренції, глобалізацією, політичними та економічними коливаннями, питання економічної безпеки набуває особливої актуальності внаслідок зростання численних викликів та загроз, які можуть впливати на стабільність і розвиток як підприємств, так і держави та суспільства в цілому.

Економічна безпека є запорукою виживання підприємства, що дозволяє уникнути банкрутства, рейдерських захоплень, втрати ринків збуту та інших негативних наслідків, передбачає ефективне використання ресурсів, сприяє своєчасному виконанню підприємством своїх зобов'язань перед партнерами, надає можливість довгострокового планування та розвитку. Економічна безпека підприємства є багатогранним поняттям, що вимагає комплексного підходу до управління бізнесом, який дозволяє забезпечити його стабільне функціонування та розвиток в умовах жорсткої конкуренції. Забезпечення економічної безпеки – це не одноразова акція, а постійний процес, який вимагає уваги та ресурсів з боку керівництва підприємства.

Однією з найбільш поширених та руйнівних загроз для економічної безпеки підприємства є шахрайство, оскільки воно може завдати значної шкоди фінансовому стану, підривати довіру партнерів та клієнтів, а також негативно впливати на репутацію підприємства. Шахрайські дії можуть проявлятися в різних формах: від дрібних розкрадань до масштабних фінансових махінацій.

Шахрайство є заздалегідь спланованим і продуманим процесом, який супроводжується винахідливими заходами для його покриття [1, с.101] та реалізується в наступних формах:

- правопорушення вчинені у зв'язку з доступом до майна: розтрата, привласнення майна; заволодіння майном; заподіяння майнової шкоди; легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом; інші майнові правопорушення;

- шахрайство з інформацією: фальсифікація фінансових документів та фінансової й нефінансової звітності підприємства; незаконне збирання з метою використання відомостей, що становлять комерційну таємницю; підроблення документів; ухилення від сплати податків; введення, заміна, виправлення, знищення комп'ютерних даних або програм чи інші втручання до процесу обробки інформації; інші інформаційні правопорушення;

- фінансове шахрайство: порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом; шахрайство з фінансовими ресурсами; крадіжка готівкових коштів; порушення законодавства з фінансових питань; незаконні дії з документами на переказ,

платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима; шахрайство з цінними паперами, в страховій сфері та інші фінансові правопорушення;

- корупційні правопорушення: підкуп службової особи, юридичної особи приватного права; конфлікт інтересів; надання необґрунтованих переваг; порушення обмежень щодо одержання подарунків; нецільове використання бюджетних коштів; підкуп працівника підприємства; інші корупційні правопорушення [2, с.397].

Зростання рівня шахрайства та фінансових злочинів є серйозною загрозою для економічної безпеки будь-якого підприємства. Для захисту від нього необхідно впроваджувати ефективні механізми захисту, спрямовані на попередження, виявлення та протидію шахрайським діям. Одним з таких механізмів є форензик-аудит, який виконує важливу роль у виявленні та запобіганні шахрайству.

Форензик-аудит – це спеціалізований вид аудиту, що фокусується на виявленні, розслідуванні та документуванні фінансових злочинів і шахрайських схем. Форензик-аудит має низку особливостей, зокрема: в нормативних документах немає вимог щодо обов'язкового проведення даного виду аудиту; його метою є виявлення фактів шахрайства, інших зловживань, злочинних дій та розробка заходів щодо їх усунення; він охоплює всі внутрішні процеси діяльності підприємства; суб'єктами проведення можуть бути як аудиторські фірми, так і консалтингові організації та внутрішні аудитори.

Необхідність проведення форензик-аудиту виникає внаслідок настання наступних подій:

- відсутнє оперативне управління підприємством з боку власника;
- знизився рівень прибутковості;
- існує динаміка постійного зростання витрат при збереженні виручки на попередньому рівні;
- виникли підозри щодо фінансових махінацій;
- спостерігається збільшення фонду оплати праці при скороченні штату працівників;
- відбувся витік конфіденційної інформації;
- планується впровадження програми боротьби з шахрайством.

Основними цілями форензик-аудиту є:

- виявлення фактів шахрайства включає використання аналітичних методів для виявлення аномалій у фінансових звітах;
- збір доказів для правових розслідувань є процесом збирання та документування доказів для подальшого використання в суді або для внутрішніх розслідувань;
- надання рекомендацій для запобігання повторним випадкам полягає в розробці систем контролю, які зменшують ризик шахрайства: впровадження системи внутрішнього контролю, проведення навчань для працівників щодо етики та запобігання шахрайству, регулярні перевірки фінансових звітів.

Форензик-аудит, як поглиблений аналіз фінансової інформації з метою виявлення ознак шахрайства та інших фінансових злочинів, є важливим

інструментом забезпечення прозорості та довіри в бізнесі. Однак, в Україні це ще порівняно нове поняття, що застосовується недостатньо широко. Низький рівень застосування форензیک-аудиту у вітчизняній практиці зумовлений низкою наступних причин:

1. В Україні відсутня законодавча база щодо регулювання проведення форензик-аудиту, тому немає чітко встановленої відповідальності за результати такої перевірки.

2. В умовах кризової ситуації в економіці багато підприємств зосереджуються на виживанні, а не на проведенні додаткових аудиторських перевірок.

3. В Україні досить високий рівень корупції, що робить проведення ефективного форензик-аудиту складним завданням, а деякі підприємства можуть не бажати виявляти порушення, оскільки це може призвести до неприємних наслідків.

4. Відсутність досвіду, оскільки не багато аудиторських фірм та аудиторів в Україні мають достатній досвід проведення форензик-аудиту.

5. Частина підприємств не довіряє аудиторам чи аудиторським фірмам через можливість витоку конфіденційної інформації, тому існує побоювання, що результати форензик-аудиту можуть бути розголошені.

6. Багато українських підприємців та керівників не мають достатнього розуміння того, що таке форензик-аудит і які переваги він може надати бізнесу.

7. Послуги форензик-аудиту можуть бути досить дорого вартісними, тому існує стереотип, що форензик-аудит – це надто дорога та складна процедура, яка необхідна лише великим компаніям.

8. Необхідність у висококваліфікованих фахівцях, адже для проведення якісного форензик-аудиту необхідні фахівці з відповідним рівнем освіти та досвідом.

Форензик-аудит є перспективним напрямком з великим потенціалом для розвитку, що відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової безпеки підприємств. Зростання кількості економічних злочинів, посилення регуляторних вимог та розвиток технологій створюють сприятливі умови для його розвитку.

Низький рівень застосування форензик-аудиту в Україні – це комплексна проблема, яка потребує системного вирішення. Значно покращити ситуацію допоможуть низка заходів макро- та мікро-рівня, спрямованих на розвиток форензик-аудиту.

Заходи макро-рівня:

- розробка чіткої нормативно-правової бази: необхідність розробки детальних нормативних документів, які б регулювали проведення форензик-аудиту, дозволити підвищити довіру до цієї процедури та забезпечили її ефективність;

- державна підтримка розвитку ринку аудиторських послуг у вигляді стимулювання проведення форензик-аудиту шляхом надання податкових пільг або інших преференцій підприємствам, які проводять такі перевірки;

- посилення відповідальності за фінансові злочини та підвищення ефективності правоохоронних органів сприятиме зниженню рівня економічних злочинів та підвищить інтерес до проведення форензик-аудиту.

Заходи мікро-рівня:

- популяризація форензик-аудиту: проведення масштабних інформаційних кампаній серед підприємців, пояснюючи можливості та переваги проведення таких перевірок;

- зміцнення довіри до аудиту: створення механізмів, які дозволять підвищити довіру суспільства до аудиторів та аудиторських фірм;

- підвищення кваліфікації аудиторів: обумовлено зростанням попиту на фахівців з форензик-аудиту в різних галузях.

Форензик-аудит є потужним інструментом у боротьбі з шахрайством і забезпеченні економічної безпеки підприємств. Його застосування дозволяє не лише виявляти та розслідувати фінансові злочини, але й створювати умови для стабільного розвитку бізнесу в умовах сучасних ризиків і загроз. Інтеграція форензик-аудиту в систему управління є необхідною умовою для успішного функціонування підприємств у конкурентному середовищі.

Список використаних джерел

1. Назарова К.О., Нежива М.О., Лосіцька Т.І., Міняйло В.П., Новікова Н.Л. Форензик-аудит як імператив економічної безпеки та розвитку компанії в умовах глобальних трансформацій. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021р. №4(35), С. 99-106. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.221808> (дата звернення: 06.11.2024).

2. Нестеренко О. Форензик аудит як ефективний засіб протидії внутрішньо-корпоративному шахрайству в умовах війни. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. Випуск 5. (2024). С. 392-405. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/176> (дата звернення: 06.11.2024).